

odpowiedni i czy kompetencje wszystkich jego członków odpowiednio się uzupełniają, zapewniając jak najszersze spektrum kompetencji nadzorczych. W związku z powyższym, przy wyborach do rady nadzorczej, kolejność postępowania powinna być następująca: dokonanie ocen indywidualnych wszystkich członków, dokonanie oceny kolegalnej hipotetycznego składu rady nadzorczej, składającego się z wyłonionych kandydatów, aż ostatecznie, w przypadku, gdy obie oceny okazały się pozytywne, dokonanie formalnego wyboru członków rady nadzorczej.

W tym miejscu należy podkreślić, że zgodnie z Metodką oceny odpowiedzialności członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego, ocena kolegalna powinna być dokonana bez względu na to, czy skład rady nadzorczej, wybranej na kolejną kadencję, się zmienił. Ważne jest to, aby głosowania nad oceną odpowiedzialności miały charakter tajny. Zgodnie z art. 35 § 1 Prawa spółdzielczego, wybory do organów spółdzielni, o których mowa w paragrafie poprzedzającym, dokonywane są w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów. Jako, że ocena odpowiedzialności jest bezpośrednio związana z wyborem

do organów, powinna być również przeprowadzana w trybie głosowania tajnego. Tylko bowiem taki tryb pozwoli na zachowanie pełnej bezstronności i rzetelności dokonanej oceny.

Przy dokonywaniu oceny odpowiedzialności (bez względu na to, czy pierwotnej, czy też wtórnej), nie ma potrzeby dokonywania oceny odpowiedzialności osób, które były członkami organu, ale nie kandydują do rady nadzorczej kolejnej kadencji. Ocena odpowiedzialności nie może być bowiem mylona z instytucją absolution, stanowiącą swego rodzaju skwitowanie z wykonania swoich zadań. Ocena jest bowiem dokonywana na przyszłość, choć również na podstawie danych historycznych.

Wskazany wyżej przepis prawa bankowego, ma jednak dość generalny charakter i nie precyzuje dokładnie, w jaki sposób należy dokonać oceny odpowiedzialności. Należy mieć jednak na względzie źródła interpretacyjne wydane przez organy nadzoru bankowego, zarówno europejskiego jak i polskiego tj. Wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego i Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych w sprawie oceny odpowiedzialności członków organu zarządzającego i osób pełniących najważniejsze funkcje oraz Metodkę oceny odpowiedzialności członków organów podmiotów nadzorowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego. Dokumenty te nie stanowią źródeł prawa powszechnie obowiązującego, natomiast są źródłem interpretacyjnym wymogów określonych w art. 22aa Prawa bankowego.

Kwestia oceny odpowiedzialności

ma istotne znaczenie, co potwierdziły ostatnie zmiany do art. 22d Prawa bankowego. Dotychczas, Komisji Nadzoru Finansowego przysługiwało uprawnienie do wystąpienia z wnioskiem do właściwego organu banku o odwołanie członka zarządu

lub rady nadzorczej, w przypadku, gdy nie spełnia on kryteriów odpowiedzialności. Należy przy tym podkreślić, że kompetencje w zakresie dokonania takiej oceny mają zarówno właściwe organy banku, jak i KNF. Ostatnio wprowadzone zmiany, dokonały wzmocnienia tej sankcji, poprzez nadanie KNF prawa do arbitralnego odwołania (a nie tylko wystąpienia o odwołanie) członka zarządu lub rady nadzorczej banku, gdy nie spełnia on kryteriów odpowiedzialności. Istniejące wcześniej uprawnienie nie przewidywało bowiem konsekwencji, gdy wniosek o od-

wołanie członka zarządu lub rady nadzorczej banku, został przez właściwy organ banku negatywnie rozpatrzony. Instrumenty nadzorcze KNF istotnie wzrosły, co potwierdza, jak dużą wagę ma dokonanie rzetelnej oceny.

Na koniec chciałbym wspomnieć o kilku kwestiach praktycznych, związanych z dokonywaniem wyborów członków rady nadzorczej. Przede wszystkim, w przypadku dokonywania wyboru przez zebrania grup członkowskich, należy zadbać o zapewnienie proporcjonalnego podziału liczby członków, wybieranych przez daną grupę członkowską. Dokonywanie wyboru różnej ilości członków rady nadzorczej, przez tak samo liczne grupy członkowskie, może być po-

strzegane, jako naruszenie zasady równości praw członków banku spółdzielczego.

Ponadto, pojawiają się wątpliwości dotyczące możliwości wyboru na członków rady nadzorczej, osób będących jednocześnie delegatami na zebranie przedstawicieli. Wątpliwości te są jak najbardziej uzasadnione. Pewne zamieszanie wprowadził tutaj bowiem załącznik PK do Metodki KNF, który jednoznacznie stwierdził, iż uznanie, że kandydat na członka rady nadzorczej jest jednocześnie przedstawicielem na zebranie przedstawicieli spółdzielni, stanowi bezwzględnie negatywną ocenę odpowiedzialności, a tym samym osoba taka nie może być wybrana na członka rady nadzorczej. Tak kategoryczne stwierdzenie, nie wytrzymuje jednak krytyki. Zasadnym jest oczywiście dokonanie weryfikacji, czy wybór delegatów do rady nadzorczej nie doprowadzi do konfliktu interesów. Wszak zebranie przedstawicieli najczęściej ustala wynagrodzenie członków rady nadzorczej i dokonuje oceny ich odpowiedzialności. Kluczowa powinna być więc ocena kolegalna rady nadzorczej, powinna uwzględnić odpowiedni pluralizm członków rady nadzorczej i mitygować ryzyko konfliktu interesów. Wydaje się, że to kategoryczne stwierdzenie jest po prostu wynikiem pomyłki. Ustawowy zakaz łączenia funkcji przedstawiciela na zebranie przedstawicieli dotyczy jedynie łączenia tej funkcji z byciem członkiem zarządu, a nie rady nadzorczej. Dlatego też w tym zakresie zostały zgłoszone postulaty zmian do UKNF, który dokonuje obecnie przeglądu zapisów Metodki.

Wszystkim kandydatom na członków rady nadzorczej życzę powodzenia. Rola, którą będą państwo pełnili, jako reprezentanci właścicieli banku spółdzielczego, ma naprawdę doniosłe znaczenie, co potwierdzają również przepisy prawa. Powodzenia! ●

